

ма — неговѣ-тъ самодѣятелность сирѣчь въ сужденіе-то. —

Образуванье, вещество (матерія) и форма на сужденіе-то.

§. 33.

Спорядъ горѣизложено-то ни опредѣленіе, мы знаемъ че сужденіе-то друго нищо не е, освенъ едно положеніе взаимнаго отношенія на понятія-та ни; а както най лесно е человекъ да *полага*, то се види че най лесно-то нѣщо на свѣтъ-тъ е да сѣди человекъ за какво и да е нѣщо: трѣба само да зѣмне едно какво да е понятіе, да го отдаде на едно друго, и — сужденіе-то ще да е готово. Но ако разглѣдамы тѣзи работѣ по отъ близо, то ще се увѣримъ, че *за да сѣди нѣкой право* е много по мѣчно, а не *да разбира*; — по тѣзи причинѣ здраво-то размислянье добрѣ ны съвѣтува: *да не бѣрзамы съ осѣжданье-шо (сеншенцѣ-шѣ) на единъ извѣстенъ предметъ, но да се спирамы по на дълго въ разбирање-шо му.* — Различіе-то же между *разбирамъ* и *сѣдѣмъ* е то, че при разбирање-то, наши-тъ понятія, като такива, принадлежатъ само намъ, а кога сѣдимъ за единъ предметъ, давамы при осѣжданье-то му свое-то понятіе за общо, и полагамы и искамы всички-тъ человекци тѣй, а не инѣкъ да мислятъ. Извѣстно, че таково едно наше исканье трѣба да сѣбужда разумъ-тъ ни да е внимателенъ, за да не сѣгрѣши въ осѣжданье-то си. А за да може разумъ-тъ ни тѣй да сѣди, онъ е длѣженъ:

1) Внимателно да притѣгли и разбирае добрѣ понятіе-то за онова, за кое-то е намѣренъ да сѣди. —

2) Добрѣ и настойчиво да вникни въ онова,